Dosarul nr. 2rc-400/23 (dosar electronic 2-22157869-02-2rc-01122023)
Judecătoria Chişinău, judecător Alexandru Mardari

D E C I Z I E

mun. Chișinău 23 ianuarie 2024

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Vitalie Cotorobai

examinând în procedura de recurs, în lipsa părților, pricina civilă la cererea de recurs declarată de lichidatorul „Stilconstruct" S.R.L., Breahnă Filip, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023, emisă în cauza civilă inițiată la cererea depusă de „Stilconstruct" S.R.L. către „Imobconstruct" S.R.L. privind confirmarea tranzacției de împăcare și emiterea titlului de executare silită, -

a c o n s t a t a t :

La data de 28 octombrie 2022 lichidatorul „Stilconstruct" S.R.L., Breahnă Filip s-a adresat cu cerere către debitorul „Imobconstruct" S.R.L., solicitând emiterea unei încheieri privind confirmarea Tranzacției de împăcare din 02.09.2020, privind încasarea sumei datorate din contul „Imobconstruct" S.R.L. în beneficiul „Stilconstruct" S.R.L. în mărime de 963525,45 lei și emiterea titlului executoriu.

În motivarea cererii reprezentantul reclamantului a indicat, că la data de 2 septembrie 2020, la sediul Biroului Mediatorului „Bolfosu Igor", creditorul „Stilconstruct" S.R.L. și debitorul „Imobconstruct" S.R.L. au agreat să soluționeze amiabil litigiul civil apărut cu privire la declararea nulității următoarelor acte juridice: Factura fiscală nr. EA851352 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851353 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851354 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851355 din 03.06.2019, Factura fiscalănr. EA851356 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851357 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851358 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851359 din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851360din 03.06.2019, Factura fiscală nr. EA851361 din 03.06.2019.

Creditorul a indicat în cerere, că prin această tranzacție, Părțile au declarat că o dată cu declararea nulității facturilor fiscale nominalizate mai sus, creditorul „Stilconstruct" S.R.L. deține un drept de creanță față de „Imobconstruct" S.R.L. în

sumă totală de 963525,45 lei. La rândul său, „Imobconstruct'' S.R.L. prin tranzacția încheiată a declarat că recunoaște în întregime existența datoriei în cuantum de 963525,45 lei și s-a obligat să o achite conform graficului stabilit de părți.

Totodată, conform pct. 4.1 s-a stipulat că prezentul acord este executoriu, în condițiile legii, de la data semnării lui. La pct. 4.2 din Tranzacție, părțile au declarat că termenul de achitare convenit la pct. 2.3 este unul imperativ, expres convenit și acceptat de către părți, și nu poate fi modificat în mod unilateral sau încălcat de către Părți, în cazul în care Debitorul nu respectă prevederile prezentului Acord, cu o întârziere de plată de cel mult 15 zile, sumele prezentului Acord devin scadente. Creditorul rezervându-și dreptul și drept urmare, va avea un temei incontestabil de a se adresa instanței de judecată în condițiile Legii cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015 și prevederile Codului de procedură civilă cu o cerere prin care va solicita confirmarea tranzacției și eliberarea titlului executoriu privind încasarea sumei datorate.

Reieșind din cele relatate debitorul „Imobconstruct" S.R.L. nu și-a onorat angajamentele de executare a obligației prevăzute în Tranzacția de împăcare prin mediere din data de 02.09.2020, fiind admisă datoria în sumă totală de 963525,45 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023 s-a refuzat confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere, încheiată între „Stilconstruct" S.R.L. și „Imobconstruct" S.R.L. la 2 septembrie 2020.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că factura fiscală prin sine nu reprezintă un act juridic civil și nu se supune normelor ce reglementează actul juridic, regimul de emitere a acestora fiind reglementat de legislația fiscală.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 octombrie 2023 lichidatorul „Stilconstruct" S.R.L., Breahnă Filip, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și soluționarea problemei în fond, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cererii.

În motivarea cererii de recurs creditorul a invocat, că instanța de fond în cazul din speță eronat a interpretat prevederile Codului civil ce reglementează actul juridic și nulitatea acestuia, încheierea instanței de fond fiind una neîntemeiată, or temeinicia încheierii judecătorești, ca act de dispoziție, este o formă a legalității, din care considerente o consideră și ilegală.

În acest context susține partea, că instanța de fond și-a motivat refuzul de a confirma Tranzacția de împăcare din 02.09.2020, declarând că factura fiscală poate veni să confirme un anumit act juridic încheiat între două persoane, însă în acest caz urmează eventual a fi declarat nul anume actul juridic și nu factura fiscală ca document tehnic.

În aceiași ordine de idei, în conținutul încheierii contestate, instanța de fond motivează poziția sa, și prin citarea noțiunii de factură fiscală, dată de Codul Fiscal, conform căruia factura fiscală este formularul tipizat de document primar cu regim

special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului la livrare de mărfuri, servicii, regimul de emitere a acestora fiind reglementat de legislația fiscală.

Consideră partea recurentă, că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material, precum și a acordat un mai mare grad de abstracție noțiunii de factură fiscală, extinzând prevederile art. 93 pct. 16 Cod fiscal dincolo de ipotezele la care se aplică, și într-un final, nu a acordat marja cuvenită art. art. 307, 327 și 776 Cod civil, încălcând în așa mod drepturile participanților la proces. Astfel, instanța de fond la luarea deciziei a aplicat o normă, care de facto doar definește termenul de factură fiscală, și nu a aplicat normele care imperativ stipulează apariția și executarea obligațiilor civile, nulitatea actelor încheiate între părți, drepturile și obligațiile părțile la încheierea documentelor, generatoare de raporturi juridice. Or, legiuitorul nu restricționează în nici un mod, persoanele fizice și juridice, de a-și revendica drepturile în baza unei facturi fiscale, cu atât mai mult, aceasta fiind documentul care demonstrează prezența raporturilor juridice între părți.

Susține partea recurentă, că instanța de fond nu a motivat și nu a argumentat care din punctele din Tranzacția de împăcare din 02.09.2020 contravin legii, care drepturi, libertăți și interese legitime ale persoanei au fost încălcate și, nu în ultimul rând, instanța nu a identificat persoanele, cu numirea exactă a acestora, a căror drepturi au fost încălcate prin încheierea Tranzacției de împăcare din 02.09.2020.

Intimatul, fiind informat despre examinarea recursului a prezentat referința la acesta, comunicând că nu se poate expune referitor la cele invocate de creditorul/recurent. În acest sens reprezentantul debitorului „Imobconstruct" S.R.L., administratorul autorizat Șeremet Vasile a comunicat că, prin încheierea instanței de insolvabilitate din 15.12.2023 a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate a „Imobconstruct" S.R.L., instanța obligând organele de conducere a debitorului să transmită actele contabile, însă aceștia nu au îndeplinit obligația respectivă.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, motivele invocate de parte în susținerea acestuia în coroborare cu legislația pertinentă și aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea actului judecătoresc atacat din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea acesteia.

După cum s-a indicat anterior, recurenta „Stilconstruct" S.R.L. a declarat recurs la 26 octombrie 2023 /prin intermediul poștei electronice/, împotriva încheierii Judecătorie Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023.

Cu toate acestea, Colegiul atestă recursul ca fiind declarat în termen, deoarece la dosar lipsește un înscris sau alte probe, care să indice data comunicării actului

judecătoresc atacat părții interesate, iar potrivit celor invocate de partea recurentă, actul judecătoresc i-a fost comunicat la data de 25 octombrie 2023. Corespunzător, deoarece la dosar lipsesc date privind comunicarea încheierii judecătorești atacate la o altă dată decât cea comunicată de recurent, Completul judiciar atestă că recursul a fost declarat în termen de 15 zile din data comunicării încheierii atacate.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În corespundere cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet de 3 judecători, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea atacată.

Totodată, în corespundere cu art. 1917 alin. (1) Cod civil, tranzacţia este contractul prin care părţile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultăţile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătoreşti.

În temeiul art. 489 alin. (3) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul refuză confirmarea tranzacției dacă aceasta contravine legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, iar potrivit art. 490 Cod de procedură civilă, dacă se refuză confirmarea tranzacţiei, instanţa judecătorească pronunţă o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs.

Prevederi similare se conțin și în Legea cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015, care determină statutul mediatorului, formele de organizare a activității de mediator și cerințele pentru înregistrarea organizațiilor de mediere, principiile desfășurării procesului de mediere și efectele acestuia, particularitățile medierii în domenii specifice, precum și competența autorităților și a instituțiilor statului în domeniul medierii.

Astfel, art. 25 din Legea numită stabilește că pot fi supuse medierii litigiile civile cu privire la drepturile și obligațiile care sânt sau pot face obiect de examinare în instanța de judecată sau arbitraj și de care părțile pot dispune liber prin tranzacție, în condițiile legii.

Medierea în litigiile civile poate avea loc în afara procesului judiciar sau arbitral, precum și în cadrul procesului judiciar sau arbitral.

În sensul art. 32 alin. (3) din același act legal, nu se admite includerea în tranzacție a clauzelor care: a) se referă la drepturi și obligații de care părțile nu pot dispune liber prin tranzacție; b) încalcă normele imperative ale legii, ordinea publică și bunele moravuri; c) sânt în mod evident inechitabile; d) prejudiciază interesul superior al copilului; e) încalcă drepturile unor terțe persoane neantrenate în procesul medierii.

Potrivit prevederilor art. 312 Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voința persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat. Intenția de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Conform art. 992 Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art. 316 alin. (1) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Starea de fapt și circumstanțele cauzei.

Potrivit materialelor pricinii colegiul atestă, că la data de 28 octombrie 2022 lichidatorul „Stilconstruct” S.R.L., Breahnă Filip s-a adresat cu cerere către „Imobconstruct” S.R.L., solicitând emiterea unei încheieri privind confirmarea Tranzacției de împăcare din 02.09.2020, încheiată între „Stilconstruct” S.R.L. și „Imobconstruct” S.R.L., prin care părțile au convenit, că „Imobconstruct’’ S.R.L. prin tranzacția încheiată a declarat că recunoaște în întregime existența datoriei în cuantum de 963525,45 lei și s-a obligat să o achite conform graficului stabilit de părți.

Totodată, conform pct. 4.1 s-a stipulat că prezentul acord este executoriu, în condițiile legii, de la data semnării lui. La pct. 4.2 din Tranzacție, părțile au declarat că termenul de achitare convenit la pct. 2.3 este unul imperativ, expres convenit și acceptat de către părți, și nu poate fi modificat în mod unilateral sau încălcat de către

Părți, în cazul în care Debitorul nu respectă prevederile prezentului Acord, cu o întârziere de plată de cel mult 15 zile, sumele prezentului Acord devin scadente. Creditorul rezervându-și dreptul și drept urmare, va avea un temei incontestabil de a se adresa instanței de judecată în condițiile Legii cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015 și prevederile Codului de procedură civilă cu o cerere prin care va solicita confirmarea tranzacției și eliberarea titlului executoriu privind încasarea sumei datorate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023 s-a refuzat confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere, încheiată între „Stilconstruct" S.R.L. și „Imobconstruct" S.R.L. la 2 septembrie 2020, contrasemnată de mediatorul Bolfosu Igor, cu eliberarea titlului de executare silită.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 octombrie 2023 lichidatorul „Stilconstruct" S.R.L., Breahnă Filip, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și soluționarea problemei în fond, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cererii.

Colegiul consideră că instanța de fond la emiterea încheieri recurate pe deplin a stabilit circumstanțele de fapt a cauzei, corect a aplicat normele de drept procesual și concluzia instanței de fond privind imposibilitatea confirmării tranzacției de împăcare prin mediere, încheiată între „Stilconstruct" S.R.L. și „Imobconstruct" S.R.L. la 2 septembrie 2020 și eliberarea titlului executoriu în baza acestei este întemeiată și bazată pe prevederile normelor de drept citate, având în vedere că, la momentul adresării „Stilconstruct" S.R.L. se află în procedura de insolvabilitate, iar față de „Imobconstruct" S.R.L. a fost emisă încheiere privind admiterea spre examinare a cererii introductive de inițiere a procedurii de insolvabilitate. Totodată, Colegiul atestă că organele de conducere a ambelor persoane juridice, adică administrator, figurează una și aceiași persoană, la momentul semnării tranzacției creditorul fiind reprezentat de administratorul autorizat.

Astfel, Colegiul atestă că, prima instanță corect a reținut starea de fapt și cadrul legal, și corect a respins cererea de confirmare a tranzacției invocând aflarea creditorului „Stilconstruct" S.R.L. în procedura de insolvabilitate. Astfel, Colegiul conchide că tranzacția prezentată pentru confirmare judecătorească nu poate fi confirmată, deoarece aduce atingere drepturilor și intereselor celorlalți creditori a celor două persoane juridice, una aflată în procedura de insolvabilitate, iar cea de a doua în procedura de observație, fiind sub supravegherea administratorului autorizat.

Raportând la caz normele legale expuse și circumstanțele reținute de instanța de recurs, Colegiul atestă corectitudinea soluției date de prima instanță și, vice-versa, lipsa temeiurilor legali de a admite recursul înaintat. Or, după cum s-a indicat anterior, tranzacția semnată de părți nu corespunde scopului urmărit de mediere, aceasta contravine Constituției R.Moldova, deoarece afectează drepturile și interesele legitime a unor terți neatrași în proces, adică a creditorilor celor două societăți.

La acest capitol Colegiul face referire la dispozițiile art. 60 alin. (5) Cod de

procedură civilă potrivit cărora, judecătorul poate încuviinţa o tranzacţie de împăcare, dacă aceasta nu contravine legii şi nu încalcă drepturile, libertăţile şi interesele legitime altor persoane, interesele societăţii sau ale statului. Astfel, Colegiul conchide că instanța de fond just a refuzat cererii privind confirmarea tranzacției, or, tranzacția propusă nu corespunde legii.

Respingând recursul instanţa de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

Respectiv, în situația descrisă Colegiul conchide că prima instanță corect, legal și întemeiat a respins cererea creditorului „Stilconstruct" S.R.L. privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere, încheiată între „Stilconstruct" S.R.L. și „Imobconstruct" S.R.L. la 2 septembrie 2020, cu eliberarea titlului executoriu în temeiul tranzacției, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție întemeiată și legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de lichidatorul „Stilconstruct" S.R.L., Breahnă Filip.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 9 octombrie 2023, emisă în cauza civilă inițiată la cererea depusă de „Stilconstruct" S.R.L. către „Imobconstruct" S.R.L. privind confirmarea tranzacției de împăcare și emiterea titlului de executare silită

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai